

Omenjen je v spisu o tiranu Polikratu grškega otoka Samosa, kjer je bil čaščeni dvorni pesnik. Podobno je deloval tudi na kraljevem dvoru v Atenah. V gimnaziji nisem ničesar slišal o njem. Seveda, saj se tudi nisem učil grščine. Je pa zanimiv in predvsem veder pesnik. Zapišemo nekaj bistvenih vrstic o njem, prirejenih za splošno izobrazbo.

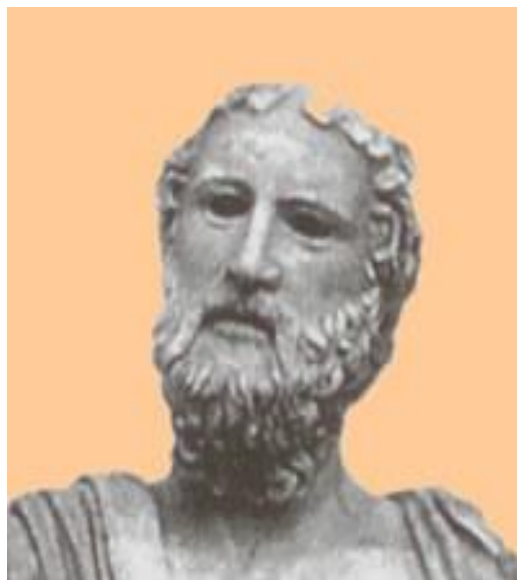
Anakreon

Bil je starogrški lirik, pesnik mladosti, ljubezni, vina, veselja, praznovanja, zabave, uživanja trenutka, brezskrbnega življenja in svobodnega razmišljanja. Njegove pesmi so elegantne, duhovite, hudomušne, romantične, primerno modre in čustvene, tudi prepirljive. Vsaka nekaj svojega pove. Malo njegovih verzov pa se je ohranilo.

Pripovedujejo, da je bil to zelo samozavestni in krepak moški, ki je s težavo odmaknil pogled od ženske. Navajamo kitico neke njegove vedre pesmi o vinčku:

*O, bokal prinesi, dečko,
da na dušek ga izpijem.
Vlij deset kozarcev vode,
pa dodaj jim pet še vina,
do vesel, a brez objesti,
spet lahko ga bom popival!*

Nepodpisan prevajalec

Anakreon (Anacreon; Teos, Jonija, nasproti otoka Samos, ok. 570 – Teos, ok. 485 pr. n. št.); umrl v 85.-tem letu starosti.

O njegovem življenju malo vemo. V rojstnem kraju je ostal do leta 545 pr. n. št., ko so mesto napadli Perzijci. Predno je padlo, je skupaj z drugimi zbežal v Trakijo. Nato ga je tiran otoka Samos, Polikrat, povabil na svoj kraljevi dvor, da je tam skladal hvalnice svojem vladarju. Na samoškem dvoru je ostal do Polikratove smrti, leta 522 pr. n. št., potem pa so Atene postale naslednje mesto, v katerem je preživel nekaj let. Živel je na dvoru atenskega tirana Hiparha. Ta vladar je kakor njegov oče Pejzistrat visoko cenil pesniško ustvarjalnost Anakreona, ki je v Atenah doživel ogromen uspeh in užival veliko popularnost. Postavili so mu kip na Akropoli, med kovanci tega časa pa so bili tudi kovanci, ki so prikazovali Anakreona z liro v roki. Anakreonov življenjepis se nekako zabriše ali zamegli po Hiparhovem umoru in propadu ustvarjalne literarne skupine, ki se je zbrala okrog Hiparha. Najverjetnejše je, da se je pesnik vrnil v rojstni Teos, kjer je umrl in je tam tudi pokopan (so pa še druge verzije, kako je končal svoje življenje).

Več vemo o pesnikovem delu. Njegove pesmi so napisane v jonskem narečju. Bile so namenjene petju ali recitiranju ob spremljavi glasbenih inštrumentov (npr. lire ali orkestra). Aristotel navaja, da je pisal himne, zborske pesmi, ki jih pojejo samo dekleta, ljubezenske pesmi, pritožbene pesmi na hitro nastopanje starosti in hitri prihod in odhod mladosti, ode, namenjene posebno kraljem-tiranom, ki so bili pokrovitelji njegovega dela.

Anakreon je imel velik vpliv na svetovno kulturo. Poezija pesnika je sprožila celo množico posnemalcev, posebno v pozni antiki, renesansi in celo v prosvetljenstvu. Grki so ga zelo spoštovali, vendar ne samo zaradi elegantnega sloga, ampak tudi zaradi zmerne modrosti njegovih pesmi. Kljub hvali pitne vode in ljubezenskih radosti, je pesnik vedno gledal na mero obojega. Do pozne starosti je obdržal življenjsko sposobnost in modrost, da jasno in z radostjo in veseljem v srcu gleda na okoliško resničnost, a da se pri tem ne spušča v prevelika in pregloboka občutja oziroma čustva. Njegove pesmi imajo hkrati preprosto vsebino in preprost verz.

Stari Grki ga prikazujejo kot srečnega in krepkega starega moža, polnega moči. V Atenah je postavljen njegov kip, ko poje dobro ogret od starega dobrega vina.